

Türkiye Cümhuriyeti ile İçtimaî Şûralar Cümhuriyetleri İttihadı Hükûmeti arasında imza olunan Bitaraflık muahedenamesile merbutu olan üç protokolün tasdiki hakkında kanun

(Resmî Ceride ile neşir ve ilânı : 24/II/1926 - Sayı : 306)

No.
736

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile İçtimaî Şûralar Cümhuriyetleri İttihadı Hükûmeti arasında 17 kânunuevvel 1925 tarihinde Pariste imza olunan Bitaraflık muahedenamesile cüzü mütemmimi üç Protokol kabul ve tasdik olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

11 şubat 1926

TÜRK - RUS MUAHEDENAMESİ

Türkiye Cümhuriyeti ile İçtimaî Şûralar Cümhuriyetleri İttihadı Hükûmeti, Tarafeyni yekdiğesine rapteden münasebatı tabiiyei müstemirreninve samimî dostluğun takviyesine medar olacak şeraiti vazihanın tayin ve tesbiti, Tarafeyni Akideynin menafiine muvafık olacağını bittakdir, bu gayenin istihsali için, Türkiye Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey ile İçtimaî Şûralar Cümhuriyetleri Umuru Hariciye ahali komiseri Müsyü Jorj Çiçerini tayin eylemişler ve müşarileyhima dahi zirde muharrer mevat hakkında mutabık kalmışlardır :

Madde — 1

Tarafeyni Âkideynden biri aleyhine âhar bir veya bir kaç Devlet tarafından bir hareketi askeriyede bulunulduğu halde diğer Tarafı Âkit birincisine karşı bitaraflığı muhafaza etmeyi taahhüt eyler.

Haşiye : Askerî manavralar diğer tarafı ızzar etmediğinden hareketi askeriye tabirinin dairei şumulüne ithal edilmemelidir.

Madde — 2

Tarafeyni Âkideynden her biri diğerine karşı her gûna tecavüzden içtinab eylemeği taahhüt eder. Tarafeyni Âkideynden her biri ahâr bir veya bir kaç Devlet tarafından diğer Tarafı Âkidin aleyhine tevcih edilen hiç bir ittifaka veya siyasî mahiyette hiç bir itilâfa ve keza âhar bir veya bir kaç Devlet tarafından diğer Tarafı Âkidin emniyeti askeriye veya bahriyesi aleyhine tevcih edilen hiç bir nifaka veya itilâfa iştirâk etmemeyi taahhüt eyler. Bundan başka, Tarafeyni Âkideynden her biri, âhar bir veya bir kaç Devlet tarafından diğer Tarafı Âkit aleyhine tevcih edilen hiç bir hareketi husumetkâraneye iştirak eylememeği taahhüt eder.

Madde — 3

İşbu muahede tasdikını müteakıp hemen iktisabı meriyet edecek ve müddeti üç sene olacaktır. Bilâhare Tarafeyni Âkideynden biri, müddeti mezkûrenin hitamından altı ay evvel muahede-yi feshetmek arzu eylediğini tebliğ etmezse Muahede kendiliğinden bir sene müddetle temdit edilmiş addolunacaktır.

17 kânunuevvel 1925 tarihinde Pariste tanzim edilmiştir.

İmza	İmza
<i>Jorj Çiçerin</i>	<i>Dr. Tevfik Rüştü</i>
Mührü resmî	Mührü zatî

Protokol : 1

Her halde şurası mukarrerdir ki, Tarafeyni Âkideynden her biri, şeraiti işbu muahedede ta-yin edilen taahhüdat hududu haricinde âhar Devletler ile her türlü münasebatında tam bir serbestii hareket muhafaza eder.

17 kânunuevvel 1925 tarihinde Pariste tanzim edilmiştir.

İmza	İmza
<i>Jorj Çiçerin</i>	<i>Dr. Tevfik Rüştü</i>
Mührü resmî	Mührü zatî

Protokol : 2

Diğer Tarafı Âkidin aleyhine tevcih edilebilecek olan, Devletler beynindeki bilcümle malî ve iktisadî itilâfları da, bu günkü tarihli muahedenin ikinci maddesinde mezkûr « Siyasî mahiyet » tabirinin dairei şumulüne dahil addetmek hususunda Tarafeyni Âkideyn itilâf eylemişlerdir.

İmza	İmza
<i>Jorj Çiçerin</i>	<i>Dr. Tevfik Rüştü</i>
Mührü resmî	Mührü zatî

Protokol : 3

Tarafeyni Âkideyn, meyanelerinde tahaddüs edebilecek olan ve turuku âdiyei siyasiye ile tes-viye edilemeyen ihtilâfatın suveri hallini tayin ve tesbit için müzakerata girişmeği dahi taahhüt ederler.

17 kânunuevvel 1925 tarihinde Pariste tanzim edilmiştir.

İmza	İmza
<i>Jorj Çiçerin</i>	<i>Dr. Tevfik Rüştü</i>
Mührü resmî	Mührü zatî

<i>Cümhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	13 - II - 1926 tarih ve 1/834 No. lu tezkere ile
<i>Berayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müşir Cümhuriyet Riyasetinden mevru tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	15 - II - 1926 ve 4/145
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası</i>	:	Cilt Sayfa
<i>İşbu kanununun alâkadar olduğu diğer kanunların numaraları</i>	:	22 3,127,172,178:180,181,183,189:190